

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimel nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 30 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Za narodno brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Hrvatsko-slovenski klub.

Dunaj, 6. svečana.

„Slovenčeva“ stranka besni, in to je najboljši dokaz, da je ustanovitev hrvatsko-slovenskega kluba te politične predpustneže v srce zadela.

Pred vsem pa je zadev dr. Šusteršič na Dunaju, in kar vidi se, kako se možu srce od jeze krči. Še prej, kot je bil ustanovljen naš klub, je Šusteršič v „Slovencu“ vse hrvatske poslance proglašil za lažnike, in posebno je postavil na laž poslanca Spinčiča, češ, da so vsi ti gospodje obljudili, da z napredno slovensko stranko ne gredo v poseben klub, ako se ne bi dal doseči skupen klub vseh jugoslovenskih poslancev.

Dotični dopis v „Slovencu“, v katerem Šusteršič resnico in neresnico skupaj meša, obudil je mej hrvatskimi poslanci splošno ogorčenje. Po svoje se je maščeval dr. Šusteršič tudi s tem, da je svojemu glasilu brzojavil, da se je liberalni jugoslovenski klub že ustanovil, pridejal pa je neresnico, da je kdo okrog njega beračil, da naj tudi vstopi v novi „liberalni“ klub. Tako je ta mali bogec iz Ovijače hiše srečno do tja prijadral, da ga tu — razven viteza Berksa — nikdo več rosnim ne smatra!

Značilen pa je srd „Slovenca“. Šusteršič izbral si je za svoje žrtve hrvaške poslance kakor tudi Robiča in Ploja, krušavi poštenjaki, ki se skrivajo za „Slovencem“ pa so planili po dr. Tavčarju in njegovi krščanski podlagi. Pričakovati je bilo kaj tacega, ker ti ljudje, sami najgrši grešniki, bi se nikakor ne veselili, ako bi se slučajno v resnici spokoril kak grešnik. No pa dr. Tavčar se ni čisto nič spokoril!

Na ljubav pravašem iz Dalmacije in Žtajerskima poslancema sprejela se je „krščanska podlaga“ v klubov program, a slovenski naprednjaki nismo imeli povoda proti temu ugovarjati.

Kaj pa je krščanska podlaga? Do sedaj smo jo dobivali v besedah: Ljubi sv-

jega bližnjega kakor samega sebe in nedaj mu hudega za dobro! Na ti podlagi se je od nekdaj nahajala slovenska napredna stranka; na nji nahaja se še danes. Ta stranka ni bila nikdar protikrščanska, in tudi protiverska ne, kar so njeni govorniki zlasti med letosnjimi volitvami obilokrat javno naglašali. Bila pa je stranka vsikdar proti tistem popačenemu krščanstvu, ki strupene svoje ovetove poganja v Ljubljanskem „Slovencu“, in koje bi Kristus, če bi še jedenkrat prišel na svet, prvi sam zatajil. Proti temu smo, da bi nekateri slabí duhovniki, ki se za vse drugo bolj pečajo nego za dolžnosti svojega svetega poklica, narod za nos vodili, in dabitibrezvestni mašniki v namen, da si vzdrže svojo nezdravo politično pozicijo v deželi, zlorabljali vero in njene svete tajnosti.

Proti ti zlorabi hočemo vsikdar najstrožje postopati, ker opravičeno menimo, da Kristus svojih naukov ni učil zgolj z namenom, da bi dr. Šusteršič, kadar pri volitvah od sela do sela krošnari, imel v teh naukah najboljše agitacijsko sredstvo! In to naše stališče je pravo in resnično krščansko stališče!

Časniški glasovi o jugoslovenski delegaciji.

„Slovenec“ je sinoči strastno in s tisto brezobraznostjo, ki jo premore samo dr. Šusteršič, napadel hrvatske poslance in slovenska poslanca Robiča in dr. Ploja, ker so vstopili v klub, v katerega lahko vstopi vsak slovenski in hrvatski poslanec, dočim je naprednim poslancem vstop v Šusteršičev klub zaprt. O tem napadu na poslance, katerim je več za korist vsega slovenskega in hrvatskega naroda, kakor za korist Šusteršičeve, bomo še govorili.

„Narodni Listy“ pravijo: „Konstatujemo žalostni faktum: razkol mej Slovenci je gotova stvar. Slovenci so razdeljeni na dve skupini. Vsi poskusi glede združenja

so bili brezuspešni. Razbili so se ob umljivi trdoglavosti in nespravljivosti poslanca dr. Šusteršiča, o katerem se utemeljeno govor, da je delal v smislu dr. Körberja na razbitje hrvatsko-slovenske delegacije, na katerem razbitju je bilo vladu prav tako ležeče, kakor na razbitju češke delegacije. O dr. Šusteršiču je znano, da je pomočnik vseh vlad, in da se vsem jednako uveljuje, kakor je delal dr. Ebenhoch, samo da bi iz tega imel klerikalizem kak uspeh“.

„Obzor“ piše v daljšem članku med drugim takole:

„Moramo reči, da nam je bilo milo, što smo opazili, da se je upravo tam počela naglaševati potreba takova zajedniškega kluba, gdje za vrieme izborne borbe nije nitko mogao ni pomisliti, da će doći do inicijative za zajedničko parlamentarno djelovanje u carevinskem vieču. Tim više nam je žao, da tam, gdje smo očekivali više susretljivost i pripravnosti za složni rad u težkoj borbi hrvatstva i slovenstva za zajedničke interese i protiv zajedničkih oprednosti, ne vidimo te pripravnosti i susretljivosti. Pod vodstvom zastupnika dra. Šusteršiča odklonila je mala četica slovenskih zastupnika zajedničtvu kluba sa slovenskim liberalnim zastupnicima, makar da so ovi naročito naglašili, da njihov liberalizam nije vjerski liberalizam, koji bi mogao ikojemu krščaninu biti zazoran. Ostalih 16 hrvatsko-slovenskih zastupnika utemeljilo je zajednički klub, te o tom izdalo izjavu, koju zaista moramo u svakom pogledu odobriti.“

Naglašujući krščansko stanovište, kao da se je htelo ostaviti most i za one, koji pod Šusteršičem ustanovile posebni slovenski klub. Tako mjesto jednoga hrvatsko-slovenskoga kluba eto dvaju klubova za hrvatske i slovenske zastupnike na carevinskem vieču.

Prateći prijedovore prije utemeljenja toga kluba, moramo priznati, da nismo mogli razabrati, da je naveden i jedan iole razumljiv i opravdan razlog proti zajedničtvu kluba svih hrvatskih i slovenskih zastupnika na carevinskem vieču, dok razloga za takovo zajedničtvu kluba ima toliko i takovih, te se svakomu svojom brojnošču i

osnovanošču tako nameću, da je zaista pravo čudo, kako se ne uvidja, da se upravo ništa tako važna ne da protiv tih razloga navesti.

Moramo iskreno priznati, da nam se čudno čini, kada protivnici zajedničtvu kluba svih hrvatskih i slovenskih zastupnika kao tobožni argumenat protiv tega kluba navajaju tobožnu neiskrenost slovenskih liberala kod naglaševanja krščanskoga stanovišta, kao jedne od točaka zajedničtvu u zajedničkom hrvatsko-slovenskom klubu udruženih hrvatskih i slovenskih zastupnika. Uz takovu argumentaciju ne bi se u obče moglo misliti bud na kakovo zajedničtvu u parlamentarnom djelovanju, te bi u obče svaki zajednički rad bio nemoguć, jer nije ništa lakše, nego nekoga osumnjičiti radi neiskrenosti.

Mislimo, da je malo previše argumentirati protiv zajedničtvu kluba hrvatskih i slovenskih zastupnika na carevinskem vieču čak i osporavanje iskrenosti naglaševanja krščanskoga stanovišta od strane nekih zastupnika, kojima se barem to ne može poreči, da su krščani i da se nisu odrekli krščanstva.“

„Edinost“ je priobčila lep članek, v katerem je na podlagi „Slovenca“ ovržena tega lista trditev, da je Šusteršič postopal lojalno in storil vse, da bi zabranil razkol jugoslovenske delegacije. „Edinost“ dalje dokazuje, da Šusteršičev prizadevanje ni merilo na lokaliziranje kranjskega razpora, nego na to, da bi se kranjski razpor prenesel med poslance na Dunaj ter končuje:

„Zavela ga je (dr. Šusteršiča) — po našem mnenju — prevelika samozavest. Mož, navajen v zadnje čase le zmagam, niti mislil, da bi mogel proti njegovim načrtom navstati takov odpor. Ali tudi njemu je bilo usojeno okusiti, da potrebe vsakdanjega življenja so vsikdar močnejše, nego najmočnejše — osebna ambicija! O da, ambicija je lepa reč, je koristna, da celo neizogibno potrebna je za onega, ki si hoče pridobiti ime, bodi kakor znanstvenik, bodi kakor umetnik, bodi kakor politik, sploh za vsakogar, ki stremi više in više, ali ambicija postaja nevarna za dotičnega samega,

LISTEK.

O veri starih Slovanov.*)

Ta knjiga je napisana „u slavi i uspomenu petdesetgodišnjice biskupovanja dr. J. J. Strossmayera“.

O početku in namenu knjige piše g. pisatelj: „Ker so zapadnjaki malo poznali svetinja starih Slovanov, zanikali so v svoji „premodrosti“ starim Slovanom mitologijo. — Ne čudimo se tujcem, ali čudimo se našim učenjakom, koji so v svoji „premodrosti“ odrekali starim Slovanom, kar so zares proizveli s svojim verskim uverenjem, a med ta je pripadal tudi pl. Miklosich in njegovi učenci, koji so se bili opojili s suggestijo svojega učitelja. Posledica tega je bilo, da se ni nihče brigal za sventinje starih Slovanov in nikdo ni hotel, da razišče o njih stare in nove ruske pisce, litvanske in nemške kroniste, stare pesmi mestna in krajevna imena naših zemelj, s kajimi se nam javljajo stara božanstva naših pradedov prav do dandanes. In tako so nam bili duhovi v tem pogledu docela zamrli.“

*) Gržetić-Gašpičev vitez Nikola: O veri starih Slovanov prema pravjeri Ariaca i Prasemita, I. dio, Mostar 1900.

Naša takozvana „niža inteligencija“ se da rada opojiti s tujimi obmanami, a takih omamljencev imamo več vrst: jedni se klanjajo tevtonskemu maliku, drugi romanskemu, tretji hanskemu itd. Vsi ti so žalibote z narodnega gledišča pravi umobolniki, ki bodo v narodnem telesu tako dolgo rovali, dokler ne bodo malo po malo izginili, razen ako narodna inteligencija temu ne stopi na pot. Glasovite hramne starih Vendov so Germani izropali in porušili, a sedaj trdi praučnik onih istih Germanov iz Šlezvika, Th. Mommsen, s pravo tevtonsko drzovitostjo, da je vse barbarsko, kar so stari Slovani proizveli umetniškega.

Napredek ali nazadek katerekoli vere je vezan z napredkom ali nazadkom prosvete ljudskega duha; tako se menjata vedno človek in z njim vera. Jezik ni toliko izpostavljen propasti, da, on se uporno vzdržuje, dokler se tudi narod more vzdržati v svoji narodnosti. Tako moramo v svojem jeziku najti kakor v neki zakladnici najprvotnejše in najstarejše misli in pojme o prirodnih pojavih naših najstarejših prednikov. Drugo zakladnico nahajamo v topografskem nazivanju vseh zemelj, kjer so stari Slovani kdaj prebivali. V najstarejših sodiščih in soliščih

nahajamo jim tudi najstarejša božanstva.

V vseh Arjcih nahajamo ista božanstva in podobne obrede, a tako tudi v semitskih narodih. Vsi so imeli svoje običaje in praznike v posameznih letnih dobah, katerim si niti najnovejše vere niso mogle izogniti, pač pa so se preustrojile po čustvu naroda in svojem značaju. Že sv. Avguštin pravi: „Ono, kar danes nazivljemo krščansko vero, tega je bilo tudi v starih narodih, bilo ga je prav od početka človeškega roda do Kristusovega utelešenja. Od sedaj so počeli nazivati pravo vero „krščansko“: ali je obstajala že prej“ (Clem. Alex. Strom. lib. I. cap. V. § 28).

V smislu te postave najdeš v knjigi vse polno dokazov, koliko je sprejela krščanska vera od Hindov in Erancev, pa tudi od Semitov, n. pr. str. 121: „Stari rimske običaji posta božici „Sabatta“ (Mesečini) i „Ramadjan“ poprimile su obdevje krščanske crkve sa 40 dnevnim postom. „Proslava proljetne božice Mesečine padala je o današnjem Vazmu (uskrsu, Velikinoči), koju Niemci i danas nazivljiv „Ostern“ od staroga naziva iste božice „Astara“. Jedro staroslovenskega bajeslovia je

izraženo takole: „Stari Slovjeni so obožavali nebo, sunce i prirodu, te su im se i klanjali in žrtve zahvalnice prikazivali. To nam posvjeđočuju i stari spisatelji i naslovi starih božanstava“ (sledi imena znanih slovenskih božanstev). Marsikom bo neznana naslednja trditev: „Koncem godine (leta) umire na „badnjak“ (sveti večer) staro sunce, te će Svarunova hčerka Kolenda sači s neba i roditi mlado sunce, malo diete Koledu. Kad se je radjalo, tad se je valjalo (se je moral), Zlatnoj majci“ malko potruditi i izmučiti se (prim: radjanje Latone), da rodi „mladoga Boga“. Prije poroda sišla bi ponajprije s neba „Živa Vila“, ukrašena zlatnom opravom, a na glavi i na haljinama (obleki) joj ajale jasne zvezde, te bi izšla na planinu, da potraži rodnu biljku, da olakša perod „Zlatnoj majci“. Zatim bi osvanula „blistava“ Danica, a iz nje bi granula „svjata“ Zarja. Tad će zlatna majka roditi čudno diete: „Na licu mu jasno Slnce, u ruku mu sveta knjiga, a u knjigi zlatne zvezde. Mladomu suncu su žrtvovali tri biele pievca, jer je ovaj bio navjestitelj (oznajevalec) poroda Slnca“.

Narod udovčuje vsak prirodnji pojav ter mu vliva v dušo misli in govor, tako tudi rastlinam in živalim. „S toga nalazimo

ako ne pripoznava prav nobenih mej...! Dr. Šusteršiča je dovela do občutnega echecha. No, to je njegova stvar. Ali prizadeta je tudi njegova stranka, ker jo je zavel v situacijo, ki je nerazmerno neugodna, nego je bila — nasproti izvenkranjskim Slovencem — že pred mesecem dni. Objubljal se nam je lep, mnogoštveni klub. Ta objuba ni obremenjala le dr. Šusteršiča, ampak tudi stranko. A kako vse drugače je prišlo? Lepega in mnogoštvenega kluba ni, pač pa vidimo žalostni priporočilni, da so slovenski poslanci vseh pokrajini razcepljeni, in da je toli krvavo potrebna zveza med njimi in Hrvati le parcijalna! V Primorski imamo le tri poslance in še ti niso več združeni. To je žalostni efekt velike akcije za „lepi in mnogoštveni“ klub...! In odgovornost za to bremeni tudi na stranki, katero vodi preambicijozni dr. Šusteršič. To moramo povedati, ker dogodki in časi so tako resni, da bi bil molk — v naroden greh. Morali smo povedati, kajti — da govorimo z „Südsteierische Presse“ — zlasti v takih časih ne smejo tudi stranke in njih voditelji pozabljati na zlati rek: „Salus rei publicae suprema lex esto... najprej domovina in potem še le drugo!“

Slovenski Gospodar ni zadovoljen z — Robičem in Plojem, si pa pridržuje, da o stvari izreče pozneje končno sodbo.

V Ljubljani, 8 februarja.

Dr. Svetozar Miletic.

Te dni so v Novem Sadu pokopali telo velikega in velezaslužnega srbskega patriota, dra. Miletija. Novosadski „Branik“ je pisal o pokojniku: „Miletic je bil redka prikazen. Celo stoletje skoraj je stal v narodni službi ter delal zanj vztrajno, navdušeno in zvesto. Bil je človek velikega uma in znanja. Zlasti državno pravno znanje bilo je velikansko. Zasluga njegovega so ogromne in važne. Njegovega imena ne pozabi narod nikdar. V njem je odličen del srbske zgodovine.“ Rojen je bil dr. Miletic v Mošorinu l. 1826. L. 1854. je bil promoviran na Dunaju doktorjem prava. Kot odvetnik se je nastanil v Novem Sadu, kjer je postal župan 1861, ter užival tolik ugled, da je bil 1865 izbran za poslanca v ogrski parlament v Pešti, kjer je ustanovil list „Zastava“ ter se posvetil politiki docela. L. 1887 je bil izvoljen drugič županom Novega Sada, kamor se je bil vrnil iz Pešte in kjer je ostal po l. 1868. Po umoru kneza Mihajla je poslala ogrska vlada komisarja Asta, ki je prisilil Mileticja, da se je županstvu odpovedal. Miletic je bil poslej samo časnikar. L. 1870 je bil obsojen radi nekega članka, v katerem je napadel bana Raucha. Miletic je prebil leto dñi v zaporu. L. 1878 je bil Miletic iznova obsojen v zapor, to pot na pet let radi veleizdaje. Narodocerkveni sabor pa je izprasil, da je bil že po preteklu enega leta izpuščen. Al. Mileticja je zapor telesno uničil, da je bo lehal do smrti. Miletic je bil goreč Srb, velik nasprotnik Nemcev in dunajske vlade ter je stremil vedno za narodno avtonomijo.

u starih Prusa i Litvana u svakom ko ristnom stablu (drevesu) po koga dobrog duha, koji u njem živi i njim vlada.

Zelo poučno je tolmačenje starih mesečnih imen ter marsikaterega krajevnega imena. K poslednjim naj pripomnim sledeče: Str. 52: Planja („od plani“ = od poldne) se imenuje južno pobočje Krnovo (Tolmin). Str. 56: Tatar, gorovje blizu Šebenika, (ako ni od „trta“, trs, torej Trtar). Gromsko stralo, ki baje okameni, imenujejo štajerski Slovenci „tarabalt“-sekiro — Trenta ni kraj na Triglavu v Kranjski, nego dolina s posameznimi hišami na zahodu Triglava ob gorenji Soči na Primorskem, — a ime ima od tirolskega Trenta (Tridenta), ker so se od tam rudarji priselili. — Na „Djause“ (it. dia volo) spominja gora Čaven med Vipavo in Gorico. — Manjus (Angra — Manyus) se nahaja pri Rimljanih v obliki „Dii Manii“ (bogovi mrtvecev); morda prihaja od tod tudi latinsko ime „Sinus Manius“ za bracki tesnec med Spljetom in Makarsko, ter ime spljetskega predmestja „borgo Manuš“.

Tudi nekateri slov. priimki so razloženi, n. pr. Marovt od indijskega „Maruti“ (Rigveda), t. j. nevihitosni vetrovi; Homan od grškega „haoma“, sveta rastlina, drevo zdravja in neumrosti. V Heroego-

mijo. Bil je Madjarom dolgo naklonjen, a končno jih je kot poslanec pobijal najboljši. Miletic je bil duhovit vodja Srbov v Ogrski in v Hrvatski, zato pa ga Srbi ne bodo mogli pozabiti nikdar. Umrl je v 75. letu v Vršcu pri sinu dru. Slavku Mileticu.

Ministrska kriza v Italiji.

Ministrstvo Saracco je bilo 6. t. m. v zbornici s 306 glasovi proti 104 glasom poraženo. Zbornica je izrekla ministrstvu grajo, in Saracco je takoj izjavil, da si odločitev pridržuje. Splošno se sodi, da ministrstvo odstopi. Saracco, ki ima 79 let, jedva čaka, da se umakne. Vlada nima nobene večine več. Levica in desnica ji delata opozicijo. Levičarji so začeli radi predloge proti anarhizmu z najodločnejšo opozicijo. Desničarji pa so izrekli vladu grajo, ker je socialistično delavsko komoro v Genovi najprej razpustila, potem pa svoj sklep preklicala. Morda odstopi Saracco že danes.

Vojna v Južni Afriki.

Lord Kitchener dobi še 30.000 mož Angleške vlade jih je nabrala z ogromnimi žrtvami doma med prostovoljnimi domobranici, policijski, po kolonijah in med obupanimi eksistentami, katerih je pozimi povsod, zlasti pa v Londonu, dosti. Seveda teh 30.000 mož Kitchener ne dobi takoj in skupaj, nego polagoma in v oddelkih. Generalni konzul Oranja v Newyorku, Pierce, se je izrazil, kakor poroča „Berliner Tageblatt“, da je položaj Burom ugoden, da stoji zopet 25.000 mož na bojišču, ter da je v Kaplandiji 8000 Burov. Streljiva in živil imajo vedno v izobilju, ker dobe vsega na angleških vlakih in transportih. Na večini bojišč so Angleži v defenzivi. Prebivalstvo Lindleya, Senekala in Reitza se je moralno radi vojnih operacij izseliti. Železnica v Delagoa zaliv je 53 km daleč porušena. S tem je Kitchenerjevi armadi dovoz s portugalskega ozemlja odrezan. Ako odrežejo Buri sedaj še dovoz živil iz Natala, se bo morala angleška armada radi lakote večinoma umakniti v Kaplandijo. Iz Bloemfonteina poročajo, da je predsednik mirovne komisije, Piet Dewet, generala Kristijana Deweta nujno prosil, naj se uda in naj se sklene mir. Kakor znano, je tudi bivši predsednik Pretorijski za mir nujno posredoval pri Bothi, a brez uspeha. Ti mirovni posredovatelji postopajo pod prisiskom Kitchenerja, ne pa svojevoljno. Zato pa nimajo ta posredovanja nikake resne podlage. Buri še ne misijo na to, da bi se podali. Zanimiva je kritika generala Bullera o angleški armadi. Buller pravi, da manjka častnikom in podčastnikom iniciativnosti in samostojnega delovanja. Celo štabni častniki so brez samostojnosti in čakajo za vsako malenkost na povelje komanderjev. Tako se prigodi, da utihnejo topovi, ko bi morali najvztrajnejše streljati, kajti topničarji čakajo na povelja. Značilna za razmerje Nemcov in Angležev v tej vojni je izjava oficirjev „Berliner Neueste Nachrichten“ o priliki povratka nemškega cesarja od pogreba angleške kraljice. Ta oficirski list izjavlja, da so vse simpatični.

vini imenujejo to rastlino „homan“ in npravljajo iz nje pičo proti boleznim str. 72. Slovenci ji pravijo „rmanec“ (Achillea millefolia; ali kakor trdi pisatelj „Asclepias acida“). Po njegovi razlagi je pomenila Soma boginja, Mesečino, katera je rastline klicala iz zemlje.

Kaj poreko naši jezikoslovci k vsemu temu, ki se po vladnem receptu boje vsega, kar je slovansko? Saj se pisatelj ne strinja z Miklosichem niti glede kolede, niti Rusalk. Čudna so pač tolmačenja Bakhovih pridelkov str. 123, ali pa besede „tamburica“ od „Pandora“ Kadmus od „kad“.

Naravno je, da se v tako ogromno gradivo ukrade tudi kaj nepravilnosti, n. pr. str. 49, da je bil Seth-Typhon „nočno in zimsko zlodejno božanstvo“, mesto pravilnega: žgoče solnce, ki vse v prah in pepel spremeni. Našega Davorina Trstenjaka je naredil gosp. pisatelj za Hrvata, ker je dal l. 1863 natianiti (v Pretnerjevem „Biseru“) sestavek: Mythologična črtica o st.-roslovjenskem božanstvu Homanu.

Knjiga je vse hvale vredna in jo prav toplo priporočamo vsem onim Slovencem, ki se še kaj zanimajo za našo individualnost in naše narodno življenje.

S. Rr.

Nemcev na strani Burov in da loči Angleži od Nemcev močna stena, dokler se ne napravi vojni konec. Vzroke vojne je civilizirani svet soglasno obsodil. Zato bi Anglia politično in vojaško dosegla neprimerno večji uspeh, ako se sklene mir, ki je za Bure sprejemljiv, časten in lojal, kakor če lord Kitchener sovražnika docela uniči.“

Dopisi.

Iz dolenje logaške zbornice, 6. februarja. Kajneda se vam to čudno sliši, Logatec in zbornica, a vendar je tako. Tedaj čujte in strmite.

Nekako pet minut hoda od železniške postaje, med krasnim lipovim drevjem, katero snaži in goji dolenjelogaško „liberalno“ olepševalno društvo, dosegel do vaške kočnice.

Na vogalu obrni se na desno in pred sabo, na malem hribčku zarez v vsem svojem krasu in veličanstvu, dolenjelogaško „klerikalno“ zbornico. Tu zreš nad seboj, neko hlevu podobno poslopje, do katerega dosegel po kamenitem potu.

Ne ogleduj si predolgo, od zoba časa ogledanega poslopja, ampak hitro stopi za menoj, da pravočasno dosegel do zborovanja. Važna je današnja seja, ničesar ne smevo zamuditi. — He, pazi da si na izbočenem, kamenitem vežnem tlaku ne zlomiš noge pri uhodu v „zborni dvorano“. — Kajti potem je ves nain trud zaman. To raj srečno sva dospela do najinega smotra. Veseliva se takoj za široko, lončeno peč, kajti na peči izvolila sta si svoj sedež oča Tomaž in njegova ženica.

Z glasnim „odpik“ otvoril gospod predsednik, mož dolge postave, z v tla pobešenimi očmi, sejo, in poda prvo besedo zahrbškemu županu, kateri je s sladkoginjem navdušenjem govoril nekako takole:

„Slavna gospoda! Jako mi je žal, da vželic velike važnosti, katero znači današnja seja, pogrešam dva najboljša odbornika, in sicer gospoda Krivokraka in Dolgoroka. Srčno me pa veseli, in se vam iskreno zahvaljujem, da ste vsaj drugi prišli v polnem številu, da nam bode vsejedno mogoče skleniti nekatere jako važne stvari. Predno pa nadalje govorim, prosim vas gospoda, da se dobro odkašljate, da potem lahko bolj vestno poslušate, in me ne boste potem na ta način motili“. Astan dobro.

„Možje! huda, kako huda prede nam, kakor tudi našemu gospodu Tinčetu, a ne vdajmo se, tudi mi smo rudeči pod kožo, kaj ne da, gospod Beloglav?“ He, heheee seveda, seveda, gospod žpan. To je pa dober „cahen“, da tudi po naših žilah teče kri, in sicer sedanju času primerno, razburjena, logaška kri. Možje, bliža se čas, ko bodo treba nam novega žepana, in tegu moramo izvoliti mi, naš mora biti žepan ne pa „jeberalsk“. Gospod Melaj je skozi in skozi „jeberalo“, toraj proč ž njim, naj „kušta“ karkoli. Sedaj pomislimo, koga naj izvolimo, gospod Tinčet bi bil kaj pripravljen in sposoben za ta velevažen posel. A kaj čemo, njega ne bodo mogli voliti, ker ne spada pod našo občino. Res drugih sposobnih mož nimamo na naši strani. Koga toraj boste, oziroma bodo mogli voliti! Zatoraj vam danes izjavljam, da sem iz vsega srca vlijam vam zanaprej županovati, res nisem posebno zmožen v pisavi in branju, a pri vsem tem nimam same slame v glavi. Znano je vam, da je bila moja srčna želja postati cerkovnik, pa ni šlo, in žal mi je. Upam pa, da nam sedaj ne bode spodletelo, in da me vi gospoda, izvolite za pravega žepana, da ne budem nosil samo ime zahrbški žepan, ampak da postanem pravi pravcati žepan. In ako se nam to posreči, rečem vam, dobro bode za mene, za vas in tudi za našega Tinčeta. Gorje pa vsem „jeberalem“. Naša prva in sveta dolžnost bode tedaj, da gospoda Tinčeta, za njegove požrtvovalne zasluge okinčamo z „javorjevim vencom“.

Končan je bil govor gospoda zahrbškega župana in burni „živio“-klici razlegali so se po dvorani.

Nato poprijel je besedo gosp. Beloglav.

„Dobro vam je znan moj bistri pogled, znan vam je, ako gledam naravnost, vidim na desno in levo. Toliko manj vam je pa znan moja bistra pamet, toraj poslušajte me. Tudi jaz nimam same slame ali pa rezance in otrobov v glavi. Slišali ste zadnjih, ko je rekel naš Tinčet: „Kar ni, še lahko se zgodil“. Kaj neki menite, je hotel on reči s tem? Saj vam, da ne boste uganili. Najvam pa sam povem, da si ne boste s tem po nepotrebni belili glave. Kozam, kozum so mislili naš gospod, in tega tudi moramo napraviti, na vsak način. Le pomislite, da na ta način lahko postanemo bogatejši ob Brussa. Le pomislite, zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Ker smo pa mi vši slabno izvezbani v tacih in jednach za devah, treba nam je učitelja, kateri nas na tanko pouči v tej zadevi. Koga naj si vzdeleno za učenika, morebiti kacega „jeberala“? nikakor ne! Ampak gospoda doftarja moramo takoj poklicati, kakor hitro pridejo z Dunaja, rečem vam takoj.

Zdaj vam pa še priporočim, da bodimo jaka previdni z gospodom doftarjem, da ga nam budobni jeberalci zopet ne osnažijo. Morebiti bode treba poklicati vojake, da kaj tacega preprečijo? O ne, može moji, to bi bilo za nas predrago, kaj toraj narediti? Tudi v tej zadevi vam hočem pomagati. Hudika poslušajte! Lampetova Mica ima časa dovolj, njo pošljemo v hribe po platna, v to platno potem ovijemo gospoda doftarja. Za slučaj pa, ako bi Mica platna ne dobila, nam pa ona posodi kitlo in „kučemajko“ in oblecemo gospoda doftarja. To bode jeli želje jeberalce, ker mu ne bodo mogli priti, do njegove prave oblike“.

In zopet so se čuli odobrovni klici po dvorani, le počasi so se pomirili sladkoginjeni duhovi.

Oče Tomaž je častno izjavil, ker se je današnji zbor tako dobro obnesel, da si privošči kupico vina. Tudi drugi odborniki so se pridružili temu mišljenju in pozno v noč videl si lahko po ulicah logaških vinskih sladkoginjen, opotekajoča bitja, katera so iskala svojega doma. „Toni“.

Iz Podzemja, 4 februarja. V 17. št. „Slovenca“ z dne 21. januaria t. l. na pada nekdo tukajnjega nadučitelja. Hvala kakor vrednega sodruga črnometelskega učitelja Ščetine. Vendar ne pozna nikdo kacega učitelja tega imena! Ko je pa g. dočasnemu vse tako dobro znano, celo da je nadučitelj letal od vasi do vasi ponosno, kakor veša, zamore gotovo tudi povedati, v katerih hišah je agitiral! Slediči slučaj naj osvetli resnico dopisnikovih besed.

Tukajnjšji gospod župnik je bil silav vesel, ko ga je njegov voznik „nafarbal“, da je bil nadučitelj pri njem radi volitev. Pa glejte, kaj se zgodi! Dne 22. grudna l. l. — na kvaterno nedeljo — slavila se je z veliko razsvetljavo in malo pijačico (1) slavna zmaga od 18. istega meseca tudi v našem župnišči, pri kateri ni manjkalo zvestega voznika. Da bi se pa omenjena slavnost povečala, privoščil si je g. župnik še nadučitelja in pozval dotičnega voznika, naj ponovi svoj eksperiment o „farbariji“ pred mnogočetvornimi poslušalcemi, katerih je bilo menda, kakor se sliši, „vierze Mann hoch“ z otroci vred. Voznik se tega tudi branil ni, in — če ne verjamete, vprašajte ga, je doma iz Podzemja v št. 30 — odgovoril: „Gospod župnik, to ni res! Raje se dam za „bak obesit“, kakor bi rekli, da je bil nadučitelj kedaj pri meni radi volitev!“ Kdo je torej veša?! — Pravijo, da je bilo tedaj strašno videti g. župnika, ko je bil tako postavljen na laž. „Kaj, s takimi možmi imam opraviti!“ zaloputnil je vrata za seboj in zginil v gorevanje svoje prostore. Mož pa je bil vsejedno v nekaj dneh zopet v milosti! Škoda le, da je bil tako neprijetno motil g. župnika, ki je bil vendar zopet enkrat v svojem elementu ter hotel nadučitelja obrati do kosti. Kajti ravno pred gorenjem dogodkom prišel je že do nadučiteljevih brk ter se pri njih malce pomudil in imenoval radi njih barve nadučitelja „rjavca“! Tega pa menda ta poklon prav nič ne „ženira“!

Namigava se tudi v dopisu, kakor da bi bila agitacija nadučiteljeva vzrok ne sreči J. B. iz Krasinca, katerega isti še pozna ni. Mož je bil že bolan na duhu; a če je kaj pospešilo izbruh blaznosti, bi treba skoro prej iskati vzroka v spovednicu. Kdo bo vendar zblaznil radi tega, ako se kesa svoje volitve, katera pa nobeni stranki ni koristila in škodovala tudi ne. Pač pa je mogoče človeku zmešati pamet do kraja, ako se že slaboumnega kmeta obdelava v spovednicu in se mu morda odreka sv. odveza, kakor se je pri nas že par kmetom zgodilo, ker so volili gosp. Jelenca.

Sploh pa, gospod dopisnik v „Slovencu“, kaj bi pisarli o agitaciji v podzemljaki fari. Morda hočete koga na višjem

mestu opravičevati in krivdo zvaliti na nadučitelja, ker se je toliko nasprotnih glasov dobilo, namestu k večjemu 10, kakor so ugibali pred volitvami. Hočete li znati, kdo je tu glavni agitator narodne napredne stranke? Vsa Belokrajina ga pozna in glas od njega je preletel že tudi Gorjance. Ako je g. dopisniku kaj do istega in do njegovega stanu, bo obema ustregel najbolje, ako pusti podzemeljsko župnijo popolnoma v miru, kajti imeli bi objaviti v nasprotnem slučaju toliko prekrasnega gradiva, da bi se čudil ves svet!

Iz Kamnika, 5. februarja. Sobotna veselica naše narodne čitalnice privabila je vso našo inteligenco, posebno dame so se to pot odzvale mnogoštevilno vabilu, ter počastile krasno uspelo in fino aranžirano veselico.

Igra „Martin Smola ali kinematograf“, katera zahteva dobrih intelligentnih igralnih močij, se je igrala brez napake, tako izvrstno in precizno, da je prezadovoljno občinstvo izrekalo z burnim ploskom, iz srca puhteo zahvalo, prid nim diletantom in diletantkinjam. Vsem gospicam so se izročili krasni šopki z belimi trakovi in napisom.

Novem urežiserju le čestitamo, da je spravil on prvi moderno, lepo in ne lahko igro s tako blistečim uspehom na naš oder, kličemo mu dobro došel! Le naprej v istem duhu! Tudi se mu je posrečilo pridobiti za oder naše prve meščanske narodne hčerke, kar je precejšnjega pomena in kaže lep korak k napredku.

Zahvaliti se moramo tudi g. Sadnikarju, kateri je krasno in moderno aranžiral oder.

Vsi člani kličemo še jedenkrat vsem diletantom „le naprej“!

Po igri se je veselo plesalo do ranega jutra. Posetili so nas gostje iz Domžal, Radomlja in celo iz Ljubljane. **Severin.**

Iz Sevnice, 7. februarja. Dopis iz Sevnice od 3. t. m. je tak, da nam Sevđanom od prvega do zadnjega, ki smo 3. t. m. obiskali gostilno gosp. D. Kurenta, ni mogoče molčati, že celo ne, ker se na prvi pogled iz dopisa kaže neka osebnost in neka animoznost proti g. Kurentu.

Koliko je gosp. Kurent že za narodno stvar deloval in res storil, ve vsakdo v Sevnici.

Ne budem pa dopisnika zavračali, da je napadel g. Kurenta radi nemške predstave — kdor razmreza pozna, odpustil bodo to — zavrniti ga pa moramo odločno zradi nečuvenega njegovega psovanja: „sram Vas bodi od prvega do zadnjega, fej!“ Da bi bil kaj tacega pisal tujec, kateri naših razmer nikakor nič ne pozna, dopisnika pa, o kojem smo nasprotno prepričani in vemo tudi, da iz vsega osebnost govor, moramo milovati in se za vselej tako kritikovanje prepovedati. Sloga jači, nesloga tlači!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. februarja.

— Osebne vesti. Profesor v Trstu gospod Ivan Leis pride na gimnazijo v Kočevje.

— „Slovenec“ proti „Edinosti“. Včeraj si je „Slovenec“ privočil zopet jedenkrat „Edinost“, ki se mu je silno zamerila, ker se zavzema za skupen jugoslovanski klub in za slovensko bogoslužje. V tem članku se „Edinosti“ očita, da je podkupljena, da za denar piše zoper češko obstrukcijo. Ko smo to ostudnost čitali, nismo rekli drugega, kakor: Pfui Teufel!

— Eksmisijonar Josip Ferjančič iz Goča je za sedaj spravljen v vipavskem zaporu. Preiskovalni sodnik iz Ljubljane zaslijava nove priče. Gotovo je, da se bo navrhani jezuit Ferjančič pritožil na deželno sodišče, vendar je malo upanja do uspeha, ker mnogo prič potrjuje, da je Ferjančič neki v cerkvi šuntal verne duše, naj ne govore zoper njega pri sodišču. Upamo torej, da se ta uzorni duhovnik kmalu prepelje v zapor na Žabek, kjer bo menda pravo pokoro delal, ako je sploh še taiste vreden! — Lepi odnosaji v zbegani pokrajini vipavski! Kam pridemo, če ne bo strogo sodno postopanje vendar že naredilo miru in redu in omogočilo, da nastanejo zopet vsaj znosne razmere?!

„Stari verni katoličan“.

— Nenadoma umrl je danes ob 3. uri zjutraj davkar v p. g. I. Šinkovec. Naj v miru počiva!

— Promocija. Konceptni praktikant pri deželni vladi v Ljubljani, g. Friderik Lukan je bil dne 6. t. m. na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

— Izrezbani porotniki. Dne 4. februarja so bili izrezbani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 4. marca naslednji gg. porotniki: Acceto Valentin, stavbenik in posestnik v Ljubljani; Achtschin Albin, ključar in posestnik v Ljubljani; Andretto Rajmund, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Bole Ant., trgovec v Postojini; Bratina Anton, mlinar in posestnik v Ustji pri Vipavi; Bergant L., trgovac, posestnik in občinski predstojnik v Kamniku; Češnovar Lovreno, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Gruden Janez, posestnik v Jeličnem vrhu pri Idriji; Hudovernik Jožef, trgovec in posestnik v Ljubljani; Ježičnik Anton, knjigovodja v Litiji; Klun Št., posestnik v Ljubljani; Lavrenčič Jožef, blagajnik užitninskega zakupa v Ljubljani; Moro V., prokurist v Ljubljani; Micheli Ludovik, gostilničar in posestnik v Razdrtem pri Senožečah; Mally Karol, posestnik in obrtnik v Tržiču; Meden Jakob, posestnik v Begunjah pri Cirknici; Markež Jožef, posestnik in gostilničar na Savi pri Radovljici; Naglas Viktor, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Pleiweis Jožef, posestnik v Ljubljani; Pock Fran, graver, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Počivalnik J., mesar in posestnik v Ljubljani; Preskar Ant., krojaški mojster v Ljubljani; Paternost Fr., posestnik, v Postojni; Peterrel Jakob, urar, posestnik in gostilničar v Zagoricah pri Radovljici; Repe Karol, posestnik in trgovec na Jezerskem pri Radovljici; Schwentner L., knjigotržec v Ljubljani; Samsa Jožef, tovarnar in posestnik v Il. Bistrici; Karol vitez Strahl, c. kr. višji deželnosodni svetnik in grajsčak v Stari Loki; Sušnik Avg., posestnik v Škofji Loki; Strzelba Jožef, posestnik v Grbinu pri Litiji; Spunt Jakob, gostilničar v Gradcu pri Litiji; Toman Fel., kamnosek in posestnik v Ljubljani; Valenčič Jakob, mlinar in posestnik v Nadanju selu pri Postojni; Valenčič Jožef, posestnik v Trnovem v Il. Bistrici; Wölfing Ot., posestnik in trgovec v Želečah pri Radovljici; Zamejc Gregor, pekovski mojster in posestnik v Ljubljani. — Nadomestni porotniki: Böhm Jožef, hranilnični pristav, Dolenc Ludovik, disponent, Kajzel Alojzij, poslovodja, Kanc Alojzij, trgovac, Kocmür Anton, gostilničar in posestnik, Kristan Eivard, zasebnik, Mihelič Miha, ščetar in posestnik, Schmelzer Bertr., stolar in posestnik, Zirkelbach Henrik, črkostavec in posestnik, vsi iz Ljubljane.

— Konec semestra. Prvi semester tekočega šolskega leta se zaključi na takojšnjih srednjih šolah jutri. Drugi semester se začne v sredo.

— Čitalniški odbor opozarja svoje častite člane na predzadnji plesni venček, v soboto dne 9. t. m., katerega naj se blagovolijo udeležiti v mnogobrojnem številu.

— Splošno delavsko, napredno-izobraževalno, pravoverstveno in podporno društvo za Kranjsko priredi jutri, v soboto dne 9. januarija, v Koslerjevi pivarni predpustno veselico z bogatim zanimivim vsporedom in sodelovanjem tamburaškega zborna „Krim“ viško-glinške čitalnice pod vodstvom gosp. Št. Lehpamerja. Vspored: Dve burki v jednem nastopu — „Čiganovo politiziranje“ — „Kmet v apoteki“. Izvaja gosp. Dušan Ilič. Ples, prosta zabava, šaljiva posta. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina v predprodaji 40 vin, pri blagajni 60 vin.

— Moški udje društva Marijine bratovščine v Ljubljani imajo v nedeljo dne 17. februarja zj. občni zbor ob 10. uri v dvorani Mestnega doma na Franc Jožefovem trgu. Dnevni red: 1. Poročilo predstojnika. 2. Čitanje zapisnika lanskoga poslednjega občnega zborna. 3. Volitev treh odbornikov in treh računskih preglednikov. 4. Posamezni nasveti članov društva.

— Narodna čitalnica v Novem mestu priredi s prijaznim sodelovanjem „Dolenjskega plevskega društva“ v svojih prostorih dne 9. januarija t. l. udom novomeških narodnih društev domač večer. Vspored: 1. H. Volarič: „Vesela družba“, A. Pokorný: „U kolo“, mešana zborna s spremljavo na klavirju. 2. * * * „Aforizmi o kitajski vojaki“. Zabavno predavanje. 3. H. Volarič: „Slovenskim mladenkam“, ženski zbor s spremljavo na klavirju. 4. * * * „Kmet pa fotograf“.

Šaljivi prizor. 5. T. Košat: „Ob vrbakem jezeru“. Valčki za mešani zbor s spremljavo na klavirju. Plesni venček. P. n. dame, ki plešejo, se prosijo priti v cestnih toletah s predpaeniki, gospodje pa v svetlih oblekah. (Po pogledu čeških „zastěrkových věder“.) Vstopnina ni. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer.

— Prostovoljno gasilno društvo v Postojini priredi v nedeljo, 10. januarija t. l. v „Narodnem hotelu“ predpustno veselico s šaljivo igro in plesom. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin, za družino 1 K. Ker je čisti dobitek namenjen bolniški blagajni, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— Ormoška čitalnica. Pri dne 27. januarija vravščem se občnem zboru ormoške čitalnice izvolil se je predsednikom zopet dr. J. Omulec. Odbor pa si je izvolil dne 3. februarja za podpredsednika g. dr. Oroslava Kristana, za tajnika gosp. Frana Gomzija, za blagajnika gosp. A. Rosino.

— Pri občnem zboru slovenskega bralnega društva v Radečah dne 5. januarija t. l. bili so izvoljeni sledči gospodje: Dr. Alojzij Homan, predsednikom, Venelin Küssel, blagajnikom, Zvonimir Ocvirk, Matija Kajfež, Ign. Klopčič, Josip Sterniča in Fr. Küssel odbornikom, Franc Juvančič ml. in Ivan Haller pa namestnikoma.

— Plesni venček priredi odbor tržaških gospa v korist slovenskih otroških vrtev v „Slovenski čitalnici“ (ulica San Francesco št. 2) v soboto, 9. februarja, ob 9. uri zvečer. Vstopnina 1 K za osebo.

— Pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici priredi v nedeljo, dne 10. februarja t. l. v dvorani gostilne B. Križmančič veselico s plesom.

— Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj VI. redni občni zbor dne 9. januarija t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledčim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika zborovanja bralnega društva „Slovenija“. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo pripravljalnega odseka. 5. Volitev knjižničarja. 6. Slučajnosti. Gostje dobro došli!

— Tatvina v „Katoliškem domu“. Policija je včeraj zaprla nekega Vincenca Virensa, bivšega ključarskega vajenca, sedaj tlakarja in gledališkega igralca v „Katoliškem domu“. Obdolžen je, da je ukral iz zaklenjene omare v „Katoliškem domu“ tajniku delavske pisarne, Jožefu Gostinčarju 40 krov. Virens je bil že večkrat zaradi goljufije in tatvine zaprt. Policija ga je poslala na Žabek, ker je neki sam priznal, da je res s ponarejenim ključem odprt omaro in vzel denar.

— Postopač in pes. Včeraj dopoldne je beračil po hišah neki postopač, ki je imel seboj psička. Stražnik ga je pri beračnju zasačil in odpeljal njega in psička na rotovž. Gospodar je šel potem kašo pihat v Križanke, pes jo pa še na rotovžu liže.

— Vojaki 27. pešpolka so imeli predvčerajšnjim v neki gostilni na Sv. Martina cesti veselico, pri kateri pa so se med seboj stepili in pobili gostilničarki več ko zarcev, steklenic in vrčkov.

— Včerajšnji sneg je telefonsko omrežje v Ljubljani močno pokvaril.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 27. januarija do 2. februarja kaže, da je bilo novo rojenje 19 (= 29,64 %), mrtvorjenec 1, umrlih 21 (= 34,32 %), mej njimi jih je umrlo za jetiko 6, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 13. Mej njimi je bilo tujev 9 (= 42,8 %), iz zavodov 12 (= 57,1 %). Za infekcioznimi boleznimi so oboleli, in sicer za škarlatiko 3, za vratico 2 osebi.

* Poslikane rokavice. Angleška moda je iznašla nekaj novega: rokavice s slikarji. Take rokavice nosijo predvsem neveste. Rokavice izdeluje neka dama, ki je iznašla snov, ki se valed potu in gorkote ne razmaže. Slike kažejo cvetliče, metulje, martinčke i. dr. Seveda so take rokavice sedaj že zelo drage.

Telefonska in brzojavna poročila.

Krško 8. februarja. Navdušeno pozdravljamo ustanovitev slovensko-hrvaškega kluba. Želimo, da še pristopijo drugi slovenski poslanci klubu, v

katerem je edino njihovo pravo mesto. Zastopnikom bratskega nam naroda hrvatskega, štajerskima poslancema Ploju in Robiču, posebno pa še našima poslancema Tavčarju in Plantanu, kličemo: Bog i narod!

Krški volilci.

Mozirje 8. februarja. Skrajno ogorčeni radi postopanja vitezova Berkса kličemo: Slava hrvatsko-slovenskemu klubu! Volilci.

Voloska 8. februarja. Živelji narodni borilci hrvatsko-slovenskega kluba!

Ribinić, Šever, Vernik.

Vipava 8. februarja. Eksmisijonar Ferjančič je bil aretiran zaradi novih slučajev zapeljavanja h krievemu pričevanju.

Dunaj 8. februarja. Ob dveh popoldne je došla v parlament senzacijonalna novica, da je cesar danes v posebni tajni avdijenci sprejel barona Gautscha in mu naročil, sestaviti novo ministrstvo. Ta novica, ki pa še ni potrjena, se zlasti v konzervativnih krogih smatra za resnično.

Dunaj 8. februarja. V zadevi volitve predsedništva poslanske zbornice se je danes zgodil preobrat, vsled katerega bo možno še danes izvršiti volitev predsednika in obeh podpredsednikov. Dr. Fuchs je namreč z ozirom na nemški katoliški centrum in z ozirom na levčarske zahteve resigniral na svojo kandidaturo in to naznani klubom nekdanje desnice z dostavkom, da bi even tuvalne volitve na noben način ne sprejel. Vsled tega je takoj na sejo sklicani poljski klub dogovorno s češkimi veleposestniki sprožil kandidaturo grofa Vetterja za predsedniško mesto in o tem obvestil druge klube.

Dunaj 8. februarja. Na 11. uro dopoludne sklicana seja se je znatno zakasnila. Pri starosti dr. Weiglu zbrali so se namreč zastopniki raznih strank, da se dogovore glede volitve predsednika in obeh podpredsednikov. Sklenilo se je, da se seja pretrga, in da se vrši še danes popoludne ob treh volitev predsednika. Malo pred 12. uro je dr. Weigel otvoril sejo. Zbornica je najprej odobrila izvolitev tistih poslancev, proti katerim ni bil podan noben protest. Potem so se prečitali razni protesti, na kar je Weigel sejo pretrgal in napovedal nadaljevanje za 3. uro popoludne. Še pred otvoritvijo popoludanske seje bo pri Weiglu novo posvetovanje glede modilitet pri volitvi. Slovenske stranke bodo glasovale za Vetterja.

Dunaj 8. februarja. Ravnokar, ob 1/4.5. je bila volitev predsednika poslanske zbornice končana. Oddanih je bilo 375 glasov. Izvoljen je bil grof Vetter von der Lilie s 344 glasovi. Weiglu je zbornica priredila presrčne ovacije. Vetter je prečital kratko izjavo, v kateri je rečeno, da se za izvolitev nima zahvaliti svoji osebni kvalifikaciji nego političnim momentom. Obljubil je popolno objektivnost. Podpredsednika postaneta Prade in Začek.

Praga 8. februarja. Z ozirom na zahtevo nemških strank, naj bi predsednik ne pripuščal nemških govorov in ne sprejemal nemških interpelacij in predlogov, pravijo „Národní Listy“: Ako bi se kateri predstavnik storil to storiti, bi Čehi takoj one mogli vsako delovanje parlamenta. Parlament, v katerem Slovani nimajo nobenih pravic, nima sam pravice do obstanka.

Rim 8. februarja. Ministrstvo Saracco je odstopilo. Vest, da je kralj Saracco že naročil, naj sestavi novo ministrstvo, ni resnično. Listi so mnenja, da Saracco ne dobi tega naloga.

Budimpešta 8. februarja. Zaradi dogodev in Maroš Vasarhelyju je bila včeraj zbornična seja jako burna. Košutovi pristaši so

Zahvala.

Odbor pevskega društva "Ljubljana" veže prijetna dolžnost povodom tako obilnega obiska njega zadnje maskarade zahvaliti se naslednjim društvom in honoracijam, kakor: bratstvu društva ljublj. "Sokol", zastopnikom celakega "Sokola", nadalje zastopnikom pevskega društva "Slavec" slav. dramatičnemu društvu oziroma njega intendantu gosp. M. Hubadu, inž. dež. odbora g. Nebenführerju, blag. gosp. županu J. Hribaru ter njegovej milostnej gospoj so-progi, p. n. c. in kr. častnikom vseh ljubljanskih polkov, dekoracijskemu slikarju gosp. A. Waldsteinu, zastopnikom raznih ljubljanskih društev ter sploh vsem obiskovalcem maskarade. (294)

Za odbor pevskega društva "Ljubljana":
Radivoj Korene t. č. tajnik. Franjo Sturm t. č. predsednik.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
isborno deluje
antiseptično

Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici s rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh prelkušenih zdravil.
Po posti raspoložila se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-6)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realjeva cesta štev. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306,2 m. Srednji sračni tlak 786,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Horizont
7. 9. srečer	734,2	04	brezvetr.	sneg	21 mm.
8. 7. sijutraj	736,5	- 11	sl. jzahod	megania	
9. 8. popol.	737,7	14	sl. jzahod	oblačno	21 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 0,1°, normale: -10°.

Dunajska borza

dne 7. februarja 1901.

Skupni državni dolg v notah	9845
Skupni državni dolg v srebru	9835
Avtrijska zlata renta	117,85
Avtrijska kronska renta 4%	98,15
Ogrska zlata renta 4%	117,90
Ogrska kronska renta 4%	93,10
Avtro-ogrsko bankne delnice	1685—
Kreditne delnice	667—
London vista	240,62%
Nemški državni bankovci za 100 mark .	117,50
20 mark	23,50
20 frankov	19,13
Italijanski bankovci	90,30
C. kr. cekini	11,31

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank
v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne
vloge do dne dvega,
2% rentni davek od teh hranilnih
vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

Izplača tudi veče svote brez od-
povedi. (11-32)

Zunanjam vlagateljem
so na željo poštne hranilnične položnice na
razpolago v svrhu poštne proste
vpošiljatve zneskov.

Gotov uspeh

imajo splošno priznane

Kaiser-jeve
karamele iz poprove mete

proti nedostajanju apetita, želodč-
nemu bolu, slabemu in pokvar-
u (2117-7) Jenemu želodecu. b

Pristne v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri:
Mr. Ph. Mardetschlaeger-ju, v orlovi lekarni
poleg železnega mostu; Milianu Leustek-u,
v deželni lekarni pri Mariji pomagaj; Ubaldu
pi. Trnkóczy-ju, v lekarni pri zlatem enorogu.

Št. 1353.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeni

službi okrožnih zdravnikov:

- v Cerkljah z letno plačo 1400 K.
- v Kočevski Reki z letno plačo 1600 K.

Prosilci za jedno teh služeb pošlejo naj svoje prošnje podpisanimu deželnemu odboru do

10. marca 1901.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilice, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski.

Ljubljana, dne 5. februarja 1901.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dobro ohranjen (282-2)

biljard

proda se po nizki ceni.

Poljanska cesta št. 6, spodaj desno.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

velaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal in Aussee, Solnograd; čez Klein-Reisling v Steyr, v Lincu; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inostrost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inostrost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heba, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osobni vlak v Novo mesto, Straža-Tople, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoludne osobni vlak v Novo mesto, Straža-Tople, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipška, Praga, Francovih varov, Karlovičih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osobni vlak v Dunaj čez Amstetten, Karlovičih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inostrost, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoludne osobni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m zjutraj osobni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoludne osobni vlak iz Straža-Tople, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osobni vlak iz Straža-Tople, Novega mesta, Kočevje. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zjutraj.

5. O. Vogrić:

Kupleti za nižji glas s spremljevanjem glasovirja.

1. Temu treba se privadit' (9 kitic)

2. Temu treba se odvadit' (8 kitic)

3. Ona pa mu osle kaže (8 kitic)

Cena 1 K. Z besedilom 1 K 20 vin.

Dobi se pri založniku X. O. Vogriću v Tolminu (Goriško), Jeretiču v Gorici, Giontiniju in Schwentnerju v Ljubljani in pri J. Troštu, via molin piccolo št. 3, II. n., v Trstu.

Delniška družba tovarne za Portland-

cement na Dovjem kupuje (287-3)

smrekovo, jelkovo in jelševo lesovje

po dnevnih cenah proti takojšnjemu pla-
čilu na mestu tovarne za sode v Šmarci.

Dvoje stanovanj

v pritličju z 2 sobama in kubinjo, v prvem
nadstropju z 2 sobama in kuhinjo, oddasta
se s 1. majem t. l.

Vpraša naj se v Merosodnih ulicah

št. 1 (Žabjak), v prvem nadstropju.

Trgovski pomočnik

manufakturist in specerist, postavne sta-
rosti, z večletnimi, najboljšimi spričevali

— išče službe. —

Prijazne ponudbe naj se blagovolijo
pod „Merkur“, poste restante, Ljubljana,
ravnati.

Dve stanovanji

jedno s 3 sobami, predsobo ter pritikli-
nami, drugo s 4 sobami, predsobo ter
pritiklinami se za 1. maj oddasta, in sicer
prvo na Rimski cesti št. 6, drugo v
Gradišču št. 17.

Več pri Ivanu Lininger-ju. (281-3)

Par močnih

voznih konj

se kupi.

Ponudbe sprejema cementna tovarna
Zidani most ob Savi.

(284-2)

Trgovina

z raznim jedilnim in kolo-
nijalnim blagom na deželi
je na prodaj

ali pa se odda na odstotke od čistega
dobička po 30%. (282-2)

Pripravna je posebno za mlade poro-
čene ljudi. Kavcije treba 500 kron.

Kje, pove upravnštvo „Slov. Naroda“

Vabilo

plesnemu venčku

kateri se priredi

v soboto, dne 9. februarja 1901.

v gostilni

„pri kranjskem biseru“

Slemškova ulica št. 25.

Zabetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.
K obilnemu obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ivana Kavčič.

Pristne ruske

Peterburške
galos

se dobivajo po stalnih cenah pri tvrdkah:

J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper,
V. Petričić, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.